

Lekebergs
kommun

Utredning avgifter Socialnämnden

Innehåll

1. Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Avgränsning	2
1.2 Direktiv	2
1.2.1 Taxe- och avgiftsnämnden.....	2
1.2.2 Lekebergs kommun	3
2 Omvärldsbevakning	4
2.1 Nationellt	4
2.2 Örebro län och likvärdiga kommuner	4
2.2.1 Ordinärt boende	4
2.2.2 Särskilt boende	6
2.2.3 Medicintekniska insatser	6
3 Analys	7
3.1 Trygghetslarm.....	7
3.2 Boendestöd	7
3.3 Dagverksamhet.....	7
3.3 Rehab.....	8
3.4 Särskilt boende	9
3.5 Medicintekniska insatser	9
3.6 Socialtjänst och LSS	9
3.6.1 Egenavgifter HVB eller familjehem.....	9
3.6.2 Underhållsskyldighet för placerade barn	10
4. Slutsats	10

1. Inledning

1.1 Bakgrund

I samband med socialförvaltningens presentation av analys av underskott och åtgärder för budget i balans på nämndsammanträdet 2023-04-26 (§31) fick förvaltningen i uppdrag att utreda avgiftsbeläggande av ytterligare områden inom socialförvaltningens ansvarsområden. Nedanstående utredning presenterar vad det finns för direktiv inom det berörda området, vilka områden som andra kommuner valt att avgiftsbelägga samt förslag till nya avgifter i Lekebergs kommun.

1.2 Avgränsning

I utredningen tas endast de avgifter upp som Lekebergs kommun inte tillämpar samt avgifter som det inte finns några tidigare beslut om. Eventuellt lyfta in ovan.

1.2 Direktiv

I socialtjänstlagen (SOL) (2001:453) finns ett särskilt kapitel om avgifter. I 8 kap 2§ redovisas att kommunen får ta ut skäligen avgifter som inte överstiger kommunens självkostnader i fallen: familjerådgivning, verksamhet för barn och unga som inte är stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär, föräldrautbildning inför adoption, hemtjänst, dagverksamhet samt särskilt boende för äldre eller annan liknande socialtjänst. I 8 kap 1 § finns bestämmelser om egenavgifter för placerade vuxna i HVB eller familjehem och för andra stöd- och hjälpåtgärder där behandling inte är det huvudsakliga syftet samt vad som gäller för föräldrars skyldighet att bidra till kommunens kostnader när barn är placerade utanför hemmet i socialtjänstens försorg. I lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) (1993:387) finns i 19§ notering om att skäligen avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter får tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader och den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov. I 20 § finns bestämmelser om när barn är placerade i boende utanför hemmet så har föräldrarna skyldighet att bidra till kommunens kostnader för vården. Detta regleras i 8 kap 1 § SOL och LSS .

1.2.1 Taxe- och avgiftsnämnden

Lekebergs kommun är tillsammans med kommunerna Askersund, Laxå, Kumla, Degerfors och Vingåker medlem i Taxe- och avgiftsnämnden, en gemensam nämnd som Hallsbergs kommun är värdkommun för. Nämnden hanterar debiteringen av avgifter och taxor inom vård- och omsorgsverksamheterna. Nämndens uppgifter är att fullgöra lagreglerade uppgifter som inkomstförfrågan, inkomstregistrering, besvärshandling, dokumentation, fastställande av avgift samt omprövning av avgiftsbeslut. Avgiftshandläggningen utgår från de tillämpningsföreskrifter som beslutas av Taxe- och avgiftsnämnden. Föreskrifterna utgår ifrån gällande lagstiftning inom området och revideras årligen.

En kommuns avgiftssystem och tillämpningsregler för avgifter styrs av flera olika lagar och förordningar. Taxor, avgifter och hyror beslutas politiskt i varje kommun.

För 2023 gäller dessa avgifter:

	Hallsberg	Lekeberg	Laxå	Askersund	Kumla	Degerfors	Vingåker
Maxtaxa	2 359	2 359	2 359	2 359	2 359	2 359	2 359
Hemtjänst timtaxa	429	429	429	430	428	421	425
HSL Timtaxa/mån avgift	412 kr /mån	420 kr /mån	429 kr /tim	400 kr /mån	420 kr /mån	421 kr /tim	367 kr /mån
Trygghets- larm	400	310	400	360	270	398	367
Installations- avgift trygghets- larm				268	275	391	
Korttidsvård/ dygn	79	79	162	78	79	79	79
Mattjänst.	78	80	78	68	84	73	68
Mattjänst dag- verksamhet	92	85	77	92	101	84	88
Måltidsavgift korttidsvård/ dygn	153	152	145	146	162	151	155
Måltidsavgift SÄBO/månad	4584	4548	4418	4445	4920	4519	4738

1.2.2 Lekebergs kommun

I dagsläget finns det ett beslut från kommunfullmäktige (2003-09-11 §85) att socialnämnden årligen får justera avgifterna för måltider och så kallade á priser i hemtjänst med hänsyn till förändringar i kommunens självkostnad.

För 2023 har måltider räknats upp för att täcka kommunens kostnadsökningar och för att motsvara självkostnad. Måltidsenheten har infört högre kostnader för portionsrätter och matlåda. Mattjänst har tidigare inte täckt självkostnaden för transport. För 2023 innebär priset på matlådan fortsatt subventionering.

Avgiften för trygghetslarm har höjts. Inom LSS har måltidsavgifter justerats utifrån självkostnad.

2 Omvärldsbevakning

2.1 Nationellt

I rapport från Socialstyrelsen ("Vård och omsorg för äldre – Lägesrapport 2023") presenteras uppgifter på stora variationer i vilka avgifter kommuner väljer att ta ut för omsorgen för äldre. Särskilt tydligt är det i hemtjänst och i särskilt boende. Majoriteten av de svarande kommuner hade år 2021 en avgift på mellan 301–400 kr för en hemtjänststimme, avgift för mat på särskilt boende 4500–5058 kr/månad samt mellan 200–299 kr/månad för trygghetslarm. Lekebergs kommun hade under det året lite högre avgift för hemtjänst (408 kr/månad), lägre avgift för mat på särskilt boende (4183 kr/månad) och ungefär likvärdig avgift för trygghetslarm (300 kr/månad), jämfört med majoriteten av de svarande kommunerna.

2.2 Örebro län och likvärdiga kommuner

Uppgifterna nedan presenterar områden som avgiftsbelagts i kommuner inom Örebro län samt ett urval av kommuner som tillhör samma kommun-gruppindelning (enligt SKR). Det är 12 kommuner inom Örebro län samt 10 kommuner inom samma kommungruppsindelning. Det som presenteras nedan är alternativ på avgifter som inte finns inom Lekebergs kommun idag och som berör insatser i ordinärt boende, dagverksamhet, boendestöd, särskilt boende för äldre samt övrigt inom socialtjänst. Inga nya områden att avgiftsbelägga utöver det som redan är avgiftsbelagt inom LSS har identifierats i andra kommuner. Viktigt att tänka på är att gränsdragningen mellan kommunen och regionens ansvar för olika insatser kan se olika ut i olika regioner och därmed också en variation i vilka avgifter som kommunerna tar ut.

2.2.1 Ordinärt boende

Trygghetslarm

Samtliga kommuner inom Örebro län tar en avgift för trygghetslarm, en kostnad per månad. Det som skiljer vissa åt är ytterligare avgifter knutet till larmen; installation, avregistrering, borttappad/trasig larm-knapp eller borttappad/ej återlämnad larmenhet.

Av 22 undersökta kommuner är det åtta kommuner som tar en avgift för installation av trygghetslarm. Denna avgift sträcker sig mellan 268 och 544 kr som en engångsavgift. Avregistrering av larm tar endast två kommuner avgift för; 161 kr respektive 396 kr. Borttappad eller trasig larm-knapp är det sex kommuner som tar avgift på mellan 270 kr – 1300 per tillfälle. I en kommun betalar brukaren 50 % av totalkostnaden första gången (560 kr) andra och tredje gången 100 % av totalkostnaden (1120 kr). Vid borttappad eller ej återlämnad larmenhet tar två kommuner ut avgift på 2400 kr respektive 2595 kr.

I två av de undersökta kommunerna tas även en avgift ut för larminsats, när hemtjänsten behöver åka ut till brukaren. Debiteringen för detta är 364 kr/timme respektive 462 kr/timme.

Boendestöd

Boendestöd är en insats som beviljas enligt SOL, Boendestöd är ett socialt och pedagogiskt stöd i det egna hemmet och dess närmiljö. Stödet bygger på delaktighet och utformas individuellt. Syftet är att få stöd, hjälp och möjlighet att utvecklas för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Det kan t.ex. vara stöd att få struktur i vardagliga sysslor eller stöd vid myndighets- och sjukvårdskontakter¹. Insatsen är avgiftsfri i Lekeberg och så även i länet förutom Laxå som tar ut en avgift, dock kommer den tas bort från 2024 med motiveringen att insatsen är viktigare än den låga intäkt som kommunen får in. En snabb sökning utanför de undersökta kommunerna visar att det finns kommuner som tar ut en avgift. Enligt en artikel i tidningen Hem och hyra kan avgiften ligga på allt ifrån 250 kr per månad upp till maxtaxan per månad ². I artikeln kan man läsa motiveringen för att ta ut en sådan avgift hos några av kommunerna. Bland annat hänvisar man till rättvisa och jämför boendestödet med hemtjänst som är en avgiftsbelagd insats och därför bör boendestöd också vara det. En kommun hänvisar till likabehandlingsprincipen och jämför också boendestöd med hemtjänst som två relativt lika insatser där den ena är avgiftsbelagd. Den vanligaste orsaken att inte ta ut en avgift enligt de tillfrågade kommunerna i artikeln är att man befärdar att många skulle välja bort insatsen då många i målgruppen har svag ekonomi. Att personer väljer bort insatsen skulle då kunna leda till mer omfattande och kostsamma insatser i ett senare skede. Dessa argument stöds också av kommuner som tidigare tagit ut en avgift men som valt att slopa den för att personer tackat nej. Motiveringen till att Örebro kommun valt att inte avgiftsbelägga insatsen är bland annat för att den boende förväntas vara delaktig i stödet.

Dagverksamhet

Avgift för deltagande i dagverksamhet (aktivitetscenter/demensdagvård/socialdagvård) har identifierats i två kommuner. I den ena kommunen betalar brukaren 80 kronor för en heldag eller 40 kronor för en halvdag. Den andra kommunen tar en avgift på 79 kronor per tillfälle, högst 2359 kronor månad (maxtaxa).

Rehab

Avgifter för hemrehabilitering och dagrehabilitering förekommer också. En kommun särskiljer avgifterna för hemrehabilitering i inskrivning i hemsjukvård (322 kr/månad) och egenvård (242 kr/mån). Dagrehabilitering i en kommun kostar 89 kr per gång och i en annan 82 kr heldag, 41 kr halvdag.

2.2.2 Särskilt boende

Förbrukningsartiklar/hygienartiklar

¹ Lekeberg.se

² Det orättvisa boendestödet – så sviker samhället de psykiskt sjuka - Hem & Hyra (hemhyra.se)

Många av de insatser som genomförs inom särskilt boende ingår i en så kallad vård- och omsorgsavgift. Vissa kommuner har en särskild avgift för förbrukningsartiklar/ hygienartiklar. En av de undersökta kommunerna har förmedlat att tas en avgift på 130 kronor/månad, en annan tar en avgift på 145 kronor/månad men under korttidsvistelse 37 kronor/vecka (inkl. moms). Den tredje kommunen erbjuder ett hygienpaket på 155 kronor/månad. Brukaren kan dock välja att stå för detta själv.

Övrigt att tillägga är att det i två kommuner finns avgift för utlåning av sängkläder inklusive tvätt (125 kr/månad) respektive avgift för vittvätt på 150 kronor per månad och person.

2.2.3 Medicintekniska insatser

Avgifter som en eller två kommuner tar ut är utlåning av tillfälliga hjälpmedel i max 3 mån (152 kr/hjälpmedel/månad), utlåning av scooter/permobil (100 kr/mån) samt utlåning av läkemedelsskåp vid inskrivning i hemsjukvård (300 kr/engångsavgift).

2.2.4 Socialtjänst och LSS

Egenavgifter för vuxna i HVB, familjehem mm

Den avgift som kommunen får ta ut av den som vårdas för missbruk på behandlingshem, i familjehem eller LVM-hem får uppgå till högst 80 kr/ dag. Detta regleras i 6 kap 1 § socialtjänstförordningen och 106 kap 38 § socialförsäkringsbalken (SFB).

1 § SoL framkommer även att kommunen får ta ut en skälig ersättning för mat och logi av vuxna personer för andra stöd- och hjälpåtgärder där behandling inte är det huvudsakliga syftet. Den skäliga ersättningen får inte överstiga kommunens självkostnader.

För att kommunen ska kunna ta ut egenavgifter för vuxna placerade i HVB eller familjehem så krävs en utredning av den enskildes förmåga till att betala. Saknas inkomster kan kommunen antingen minska eller efterskänka egenavgiften eller bevilja försörjningsstöd.

Många kommuner tar ut egenavgifter men inte Lekebergs kommun.

Underhållsskyldighet för placerade barn

När barn är placerade i familjehem eller på institution genom socialtjänsten eller enligt LSS har föräldrarna skyldighet att bidra till kommunens kostnader för vården. Detta regleras i 8 kap 1 § SOL och 20 § LSS .

Hur mycket en förälder ska betala till kommunen beror både på förälderns årsinkomst och på hur många barn som föräldern har att försörja. Ersättningsbeloppet omräknas årligen.

Lekebergs kommun tar inte in ersättning från föräldrar till placerade barn enligt SOL men har gjort det för placerade barn inom LSS.

3 Analys

I detta avsnitt följer en analys av vilka insatser som kan avgiftsbeläggas och vilka insatser som borde fortsätta att vara avgiftsfria.

3.1 Trygghetslarm

I den nuvarande avgiften på 310 kr/månad för trygghetslarm så ingår leasingkostnad för larmet samt en schablonkostnad kommunen bär vid hantering av larmen, Här föreslås en förändring av avgiften så att den delas upp mellan en månadsavgift för att ha larmet och en engångsavgift för installation. Det blir tydligare vad det är man betalar för och installationsavgiften ligger utanför maxtaxan vilket kan ses som mer rättvist att installationen betalas av respektive användare och inte hela kollektivet. Avgiften föreslås motsvara avgiften för en hemtjänststimme och gäller för nya beslut. Antalet beslut om larm per år varierar men i år har det hittills beslutats om ca 11 larm per månad vilket skulle ge en intäkt på 57 tkr på ett år. Den nya avgiften kommer inte skapa mer administration för verksamheten då informationen om nya beslut om larm redan idag går till taxe- och avgiftsnämnden. Även att ta ut egenavgift för borttappad larmknapp samt larmenhet föreslås. Det varierar hur många knappar och larmenheter som tappas bort men det händer då och då. Betalningsansvaret borde ligga på den som hyr larmet och dessutom kan en avgift ge incitament att vara mer rädd om utrustningen. Avgiften bör ligga på kommunens självkostnad. När det gäller att ta betalt för när personal åker ut på ett larm så är inte det möjligt med den debiteringsmodell som kommunen tillämpar idag. Där debiteringen utgår från planerad tid.

3.2 Boendestöd

Boendestöd föreslås även fortsättningsvis vara en avgiftsfri insats och anledningen är risken att flera tackar nej till insatsen om man måste betala för den. Det är inte ovanligt att flera inom målgruppen får försörjningsstöd. Det är en viktig insats för denna målgrupp att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Risken om flera tackar nej till insatsen är dels ökad ohälsa hos individen men också en ökad kostnad i ett senare skede då större insatser kan behövas för målgruppen. Andra kommuner har angett den låga intäkt i förhållande till nyttan av insatsen som en anledning att inte ta ut en avgift. Om en avgift motsvarande den lägsta i exemplet på 250 kr/månad tas ut är den beräknade årsintäkten 120 tkr förutsatt att det finns ett avgiftsutrymme hos alla. Den högsta möjliga avgift enligt maxtaxa är 2 359 kr men eftersom det inkomstprövas är det inte säkert att alla har möjlighet att betala maxavgiften.

3.3 Dagverksamhet

Dagverksamhet eller social dagvård kan vara en betydelsefull förebyggande och främjande verksamhet som kommunen vill uppmuntra ett högt deltagande till. För en person med demenssjukdom kan det vara svårt att få till struktur och rutiner gällande bland annat måltider, orientering och praktiska uppgifter i det ordinära boendet. Demensdagvården Gläntan ger avlastning för maken eller maken till personen med demenssjukdom och stöd i det som kan vara svårt i hemmet för den sjuke, såsom måltider och meningsfulla aktiviteter. Gläntan ger även anhörigstöd och har en samordnande funktion med hemtjänsten. Insatsen är idag avgiftsfri, deltagarna betalar 85 kr för mat samt för resa enkel väg 40 kr, den andra resan står kommunen för. Kostnaden för deltagaren är således 125 kr/dag om man inte tar sig på annat sätt än med färdtjänst. För personer med hemtjänst så ligger avgiften på 429 kr/h och högst 2 359 kr/månad, utöver det tillkommer avgift för mattjänst om man har det 80 kr/dag. När hemtjänstinsatsen innebär en kostnad så borde dagvården också vara

det utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Ett förslag till avgift kan vara som en av de undersökande kommunerna har 80 kr för heldag och 40 kr för halvdag men med en maximal avgift på 600 kr/månad oavsett antal besök istället för ca 1 700 kr/mån. För en deltagare som går 5 dagar i veckan och reser med färdtjänst blir snittkostnaden för att gå på dagvård lite drygt 3 200 kr/mån inkl. måltider och den nya avgiften. Kommunens intäkt är beroende på om deltagarna i dagverksamheten har andra insatser eller inte som tar från avgiftsutrymmet. Samt hur många som väljer att gå kvar när insatsen avgiftsbeläggs. Verksamheten har i snitt haft 8-10 deltagare under 2023. Om alla väljer att gå kvar beräknas kommunens intäkt till ca 40 tkr/år med antagandet att hälften har andra insatser som till exempel hemtjänst och därmed redan uppnått maxavgift.

Förvaltningen ser en risk att de som är i behov av stöd från dagvård tackar nej om det är avgiftsbelagt vilket kan leda till ökad ohälsa och andra negativa konsekvenser för såväl den demenssjuke som dennes anhöriga som får avlastning och anhörigstöd. Ytterligare konsekvenser kan bli ökade hemtjänstinsatser eller ett tidigare behov av särskilt boende utifrån att hemsituationen i det ordinära boendet inte längre blir hållbar. En del personer med demenssjukdom vill inte ta emot hemtjänstinsatser, vilket kan leda till ytterligare negativa konsekvenser för såväl individ som samhälle.

3.3 Rehab

Kommunens rehabenhet är en viktig verksamhet för kommunens rehabiliterande arbetssätt och för de individer som får rehabilitering efter en skada eller sjukdom. Målgruppen är den som legat på sjukhus, eller har en skada/sjukdom som gör att personen har svårt att klara av sitt vardagliga. Då kan personen erbjudas att under en begränsad tid få stöd och träning av vårt rehabiliteringsteam. Rehabilitering erbjuds till den som är målinriktad och motiverad till träning och bor i ordinärt boende. Med anledning av underskottet i Socialförvaltningen har Socialnämnden gett förvaltningen i uppdrag att utreda nedläggning rehabenheten som är en icke lagstadgad verksamhet. Den utredningen visar på ökade kostnader för kommunen i ett längre perspektiv vid nedläggning av verksamheten, istället ges förslag på att utveckla och effektivisera för att bättre kunna möta välfärdens utmaningar. En sådant förslag är att avgiftsbelägga verksamheten likt andra kommuner gör. Ett annat argument för att avgiftsbelägga insatsen är att ett besök hos fysioterapeut inom primärvården är avgiftsbelagt. Ett förslag till avgift kan vara samma som för demensdagvården 80 kr för heldag och 40 kr för halv dag men med en maximal avgift på 600 kr/månad oavsett antal besök. Vad kostnaden per månad blir för en deltagare är olika då rehabiliteringsplanerna är individuella, snittkostnaden kan dock bli max 3 200 kr/månad inkl resor och måltider förutsatt att deltagaren inte betalar för andra insatser i maxtaxan. Kommunens intäkt är också beroende på vilka andra insatser som deltagarna har som tar från avgiftsutrymmet. I vissa fall kan det bli 0 kr för rehabinsatsen om man har hemtjänst och exempelvis trygghetslarm och kommer upp i maxtaxa. Förvaltningen ser en risk att de som är i behov av rehab tackar nej till insatsen om den är avgiftsbelagd dock ses den som mindre allvarig då annan insats som till exempel hemtjänst eller hälso- och sjukvård skulle bli aktuellt istället som också innebär en avgift för den enskilde.

3.4 Särskilt boende

Inom särskilt boende finns en vård- och omsorgsavgift där, likt namnet förmedlar, alla insatser utom boende och måltider ingår. I måltidsavgiften som gäller i Lekberg ligger också ett påslag för förbrukningsartiklar/hygienartiklar varför en separat avgift för det inte är aktuellt att ta ut. En avgift för tvätt på särskilt boende anser förvaltningen inte vara aktuellt då det är en tjänst som ingår i vård och omsorgen som brukare på särskilt boende ska få som de redan betalar för i omsorgsavgiften.

3.5 Medicintekniska insatser

Ett flertal kommuner har valt att avgiftsbelägga medicintekniska insatser och när det gäller att ta ut avgift för hjälpmedel så anser förvaltningen att det inte bör tas ut på sådant som är till för både att underlätta för individen men som också är till för personalens arbetsmiljö. Exempel på sådana hjälpmedel är vårdsängar, lyft och lyftselar, glidtyg och glidbrädor. Andra hjälpmedel som kan vara möjligt att ta ut en avgift för kan till exempel vara tryckavlastande madrasser och bäddmadrasser. Risker med det är att man väljer bort en sådan madrass vilket ökar risken för sår som leder till ökade kostnader för kommunen i förlängningen. Avgift för scooter/permobil som en undersökande kommun tar ut är inte aktuellt i Lekeberg då det är regionen som ansvarar för de hjälpmedlen. Att ta ut en avgift innebär en administrativ börda för verksamheten att göra debiteringsunderlag för fakturering. Ekonomiavdelningen får fler fakturor att skicka men beräknas inte påverka arbetsbelastningen nämnvärt. Förvaltningen behöver återkomma med vilka hjälpmedel som kan vara aktuella att ta ut en avgift för och vilken typ av avgiftsmodell som fungerar bäst. Utlåning av läkemedelsskåp är avgiftsbelagt i några kommuner. Förvaltningen föreslår inte någon sådan avgift här då det är kommunen som ställer krav på att den som är inskriven i hemsjukvården måste ha det. Det som sen del i att kunna utföra insatsen och man tackar nej till att låna ett skåp mot betalning blir det besvärligt med HSL insatserna.

3.6 Socialtjänst och LSS

3.6.1 Egenavgifter HVB eller familjehem

För att kommunen ska kunna ta ut egenavgifter för vuxna placerade i HVB eller familjehem så krävs en utredning av den enskildes förmåga till att betala. Saknas inkomster kan kommunen antingen minska eller efterskänka egenavgiften eller bevilja försörjningsstöd. Dessa avgifter ligger utanför Taxe- och avgiftsnämndens ansvarsområde och kommer innebära en ökad arbetsbelastning för individ- och familjeomsorgen som ska handlägga dessa ärenden. Ekonomiavdelningen får fler fakturor att skicka men det kommer inte påverka arbetsbelastningen nämnvärt. De flesta kommuner tar ut egenavgifter på detta område och det bör även Lekeberg göra i de fall det är möjligt så att den enskilde bidrar till kommunens kostnader. Vid en placering enligt LVM i 6 månader är kommunens intäkt ca 15 tkr per placering. Riktlinjer bör tas fram för debitering av egenavgifter.

3.6.2 Underhållsskyldighet för placerade barn

Precis som vid uttag av egenavgifter för vuxna ska en utredning av föräldrars förmåga att bidra till kommunens kostnader för vården för placerade barn och unga. Även detta faller utanför Taxe- och

avgiftsnämndens ansvarsområde och ska då handläggas av individ- och familjeomsorgen. Riktlinjer bör tas fram så att Lekebergs kommun kan ta in underhåll av föräldrar till placerade barn och unga.

4. Slutsats

Förvaltningen föreslår socialnämnden att uppdra åt förvaltningen att:

1. Ta fram förslag på installationsavgift för trygghetslarm och avgift för borttappad larmknapp och larmenhet.
2. Ta fram förslag på avgift för demensdagvård och rehab
3. Ta fram förslag på vilka utlån av hjälpmedel som kan avgiftsbeläggas samt förslag på avgift
4. Ta fram riktlinjer för egenavgifter för placerade vuxna i HVB eller familjehem och för andra stöd- och hjälpåtgärder där behandling inte är det huvudsakliga syftet
5. Ta fram riktlinjer för föräldraavgifter för placerade barn- och unga inom SOL och LSS.